

Střídání stráží začíná. Ve Vilniusu vyjely trolejbusy Škoda 32 Tr

22.08 2024 17:49, Libor Hinčica, Ostatní

Vilniuský dopravní podnik VVT (Vilniaus viešasis transportas) vypravil dne 22. 8. 2024 poprvé do provozu nově dodané trolejbusy Škoda 32 Tr (s karoserií SOR TNS). Z 23 prozatím dodaných vozidel jich na linky vyrazilo ráno 16, během odpoledne se přidal ještě 17. vůz, všechny formálně z druhé trolejbusové vozovny, byť pět vozů bylo nasazeno na kurzy vypravované standardně vozovnou číslo 1.

Vilnius si objednal celkem 91 parciálních trolejbusů loni v létě, kdy Škoda Electric v tandemu se SORem porazila Solaris Bus & Coach s jednotkovou cenou 574 900 € bez DPH (cca 14,6 mil. Kč). Všech jednadevadesát vozů by mělo být dodáno do března příštího roku, což by mělo vést k odstavení drtivé většiny trolejbusů 14 Tr. Dnes přitom platí Vilnius za „čtrnáctkový ráj“, do nějž se v předtuše blížícího se konce stahují v posledních měsících zejména čeští fanoušci trolejbusů. Ve stavu má dnes litevská metropole stále necelých 130 trolejbusů 14 Tr(M), některé z nich jsou ale jako provozní vykazovány jen papírově.

Trolejbusy Škoda 32 Tr nahrazují nejstarší vozy 14 Tr, který bude od jara v ulicích k vidění už jen minimum. Brzy navíc hodlá dopravce vypsat další soutěž na až 73 článkových trolejbusů, které by měly vést k odstavení i zbylých vozů 14 Tr a trojice „patnáctek“. (foto: Ing. Petr Bystroň)

Samotný dopravce informoval o tom, že na jaře 2025 zůstane ve flotile už jen 70 starších trolejbusů, což zahrnuje i zhruba čtyřicítku provozních vozů Solaris Trollino 15 AC a jednotky zástupců dalších typů, jež má VVT k dispozici. Flotila vozů 14 Tr se tak smrskne na zhruba 20–30 kusů, přičemž momentálně na vybraných vozech stále probíhají i náročnější stupně údržby spojené mj. s výměnou oplechování a lakování spodní části karoserie. Závažnější závady se na druhé straně už neopravují. Vyřazené trolejbusy momentálně nabízí VVT k odprodeji zájemcům na svých webových stránkách.

Trolejbus Škoda 32 Tr během prvního dne provozu s cestujícími 22. 8. 2024. (foto: Ing. Petr Bystroň)

První karoserie budoucích trolejbusů 32 Tr začaly být z Libchav do Plzně expedovány na počátku letošního roku. Zkušební provoz červeno-krémově lakovaných trolejbusů začal v síti Plzeňských městských dopravních podniků dne 22. 3. 2024. Do Vilniusu byly první z trolejbusů převezen dne 9. 6. 2024. Přímo na místě pak probíhala řada dílčích úprav, zpravidla šlo o nedodělky na karoserii a nezbytnou montáž informačního systému, který realizuje místní společnost. Zkušební jízdy bez cestujících, jež nemají tak přísný program, jako je tomu například v ČR, probíhaly pouze se dvěma vozy. První vypravení s cestujícími se odehrálo ráno dne 22. 8. 2024, a to s ranním výjezdem. Slavnostní prezentace pro novináře byla ohlášena až na 12:30 v zastávce Europos aikštė, odkud se pak jeden trolejbus vydal na krátkou prezentační jízdu, v té době nicméně 16 vozidel už několik hodin brázdilo ulice a sedmnáctý se k nim záhy přidal.

Řešení zadní partie, kde nebylo možno kvůli lokálním normám umístit sedačky, je příkladem uměleckého směru zvaného „vyšlismus“. (foto: Ing. Petr Bystroň)

Všechny vozy 32 Tr pro Vilnius jsou řešeny jako parciální. Velký nákup trolejbusů je po období, kdy město uvažovalo o jejich likvidaci, jistě pozitivní, na druhé straně však nelze odhlížet od toho, že město plánuje po dokončení nákupu nových trolejbusů přistoupit ke snesení trolejbusových tratí v centru města, přičemž první úsek na Jonasa Basanavičiaus (obsluhovaný dnes linkami čísel 6 a 12) by měl být odstřihnut ještě v letošním roce (v předstihu již byly připraveny natrolejovací stříšky). Oficiálním důvodem je snaha zbavit ulice „nevzhledných“ drátů, v kuloárech se však hovoří o tom, že v centru města stojí na lukrativních pozemcích měnírny, které se snesením trolejového vedení nebudou již zapotřebí, takže bude možné pozemky prodat.

U trolejbusů pro Vilnius Škoda Electric slíbila dojezd 20 km na jedno nabití, nicméně konfigurace baterií (na bázi článků LTO) má být stejná jako v případě trolejbusů Škoda 32 Tr provozovaných v ČR (o kapacitě elektrické energie 42,1 kWh). Přesto se trolejbusy při pohledu do interiéru na první pohled od českých sourozenců liší, neboť za zadními dveřmi chybí poslední trojice sedaček. Důvodem mají být jiné homologační předpisy v Litvě s nižší max. přípustnou hmotností na zadní nápravu. Interiér je proto v této části pouze přepažen madlem, avšak původní tvarování zadní partie zůstává stejné jako ve verzi bez sedaček, což je designově vskutku barbarské řešení.

Stanoviště řidiče trolejbusu 32 Tr pro Vilnius. (foto: Ing. Petr Bystroň)

Trolejbusy jsou vybaveny moderními bezpečnostními systémy vyžadovanými evropskou legislativou a využívají kamer namísto zpětných zrcátek. Naopak nadále absentují tlačítka poptávkového otevírání dveří cestujícími.

Drobnou (avšak provozně důležitou) novinkou na trolejbusech je nový typ sběracích botek. Standardně se až dosud ve Vilniusu používaly výklopné koncové hlavice typické pro země někdejšího Sovětského svazu (někdy jsou ostatně v této souvislosti označovány i jako „model SNS“), u nichž vanička na vkládání uhlíku funguje jako čelisti svěráku, které se upínají pomocí dvojice šroubů. Toto řešení prakticky zabraňuje možnosti vypadnutí uhlíku za jízdy, výměna je ale časově náročnější. Na vozech 32 Tr byly použity botky známé z českých provozů (byť stále pro kratší uhlíky), do nichž se botka vsunuje shora a zatloukává kladívkem. Bude zajímavé sledovat, jak si tyto botky poradí s místní infrastrukturou, do níž se dlouhá léta příliš neinvestovalo, takže nebe zdobí množství proudových výhybek a staříčkých křížení, v nichž se tu a tam botka zasekne. Na druhé straně řidiči se s bateriovými trolejbusy rychle sžili a již během prvního dne provozu si s jejich pomocí usnadňovali práci, když například smyčky s komplikovanými armaturami jednoduše projížděli za využití baterií, než aby se museli trápit pomalou jízdou přes výhybky pamatujícími Gorbačova v roli generálního tajemníka.

Trolejbus Škoda 32 Tr pro Vilnius během zkušebních jízd v Plzni na Nepomucké třídě. (foto: Ing. Zdeněk Kresa)

Už dříve vilniuský DP informoval o tom, že hodlá vypsat soutěž na dalších 73 nových parciálních trolejbusů, tentokrát článkových. Ty by měly posloužit jako náhrada trojice trolejbusů 15 Tr, vozů Solaris Trollino 15 AC a zbylých „čtrnáctek“. Jedinými trolejbusy bez baterií pak zůstane 41 vozů Solaris Trollino 12 (rovněž s výzbrojí od Škodovky) z roku 2018.

Url: Střídání stráží začíná. Ve Vilniusu vyjely trolejbusy Škoda 32 Tr